

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA CONGRESUL AVOCAȚILOR – BUCUREȘTI – 28-29 MARTIE 2014

REZOLUȚIE

privind necesitatea asigurării garanțiilor efective ale dreptului de acces la instanță al cetățenilor

În scopul:

- stabilirii unor costuri accesibile oricărui cetățean pentru accesul la procedurile judiciare și a asigurării pentru orice persoană a tuturor facilităților rezonabile pentru accesul la justiție – ca garanții fundamentale ce dau expresie măsurii în care statul își îndeplinește obligația de a asigura efectivitatea exercitării dreptului de acces la justiție;
- respectării principiilor din Anexa la Rezoluția nr. (81) 7 a Comitetului Miniștrilor către statele membre privind mijloacele de facilitare a accesului la justiție care prevăd că „introducerea unei acțiuni în instanță nu poate fi condiționată de plata efectuată către stat de una din părți a unei sume nejustificat de mare în raport cu speța dedusă judecătii” și acela că „cheltuielile de procedură trebuie reduse sau eliminate în măsura în care constituie un obstacol evident pentru accesul la justiție, iar sistemul cheltuielilor de procedură trebuie examinat în vederea simplificării sale”;
- ținând cont că într-un stat de drept – ca expresie a principiilor democratice și a supremației legii – este esențial imperativul asigurării dreptului de acces efectiv la instanță, astfel cum acesta este consacrat prin art. 21 din Constituția României, art. 10 din Declarația universală a drepturilor omului, art. 6 par.1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și jurisprudența Curții Europene în materia dreptului de acces la instanță, art. 14 pct. 1 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice,
- în consens cu Directiva Consiliului Uniunii Europene 2003/8/CE privind îmbunătățirea accesului la justiție,

Având în vedere:

- modificarea dispozițiilor legale privind taxele judiciare de timbru intervenită prin adoptarea de către Guvernul României a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 80/2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013, reglementare care majorează cuantumul taxelor de acces la justiție la un nivel ce depășește cu mult posibilitățile de plata ale justițiabililor și care se situează cu mult peste nivelul taxelor din cele mai multe tari europene;
- obligația Statului de a acorda oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt, pentru a asigura efectivitatea dreptului de acces la instanță;
- dispozițiile art. 2 alin. (2) și (5) din Legea 51/1955, art. 2 alin.(1) și (2) din Statutul profesiei de avocat care consacră obligația avocatului de a stăruii și a apăra cu mijloace specifice

dreptul la un proces echitabil al persoanelor fizice și juridice, precum și art. 1.1. din Codul deontologic al avocaților din Uniunea Europeană, care definește misiunea avocatului,

- obligația avocaților de a-și îndeplini misiunea într-o societate democratică de a veghea la respectul statului de drept și a intereselor celor ale căror drepturi și libertăți le apără, potrivit prevederilor art. 1.1. din Codul deontologic al avocaților români și a prevederilor Codului deontologic al avocaților din Uniunea Europeană,

Congresul Avocaților, în temeiul art. 64 din Legea 51/1995 republicată privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat și art. 83 din Statutul profesiei de avocat, adoptă prezenta:

REZOLUȚIE

1. Congresul Avocaților solicită Parlamentului României, în procedură de control parlamentar al Ordonanței de Urgență nr. 80/2013, să aibă în vedere următoarele principii fundamentale în materie și aspecte concrete:

- a. reglementarea taxelor judiciare de timbru să respecte dispozițiile art. 56 din Constituție care prevăd ca sistemul legal de impuneri să asigure așezarea justă a sarcinilor fiscale;
- b. respectarea principiului impunerii echitabile, care să conducă la egalitatea de șanse, cu excluderea oricărui privilegiu ori a discriminărilor și cu respectarea principiului de justiție socială, consacrat de art. 3 alin. (1) din Constituție;
- c. evitarea limitării accesului la justiție prin sistemul excesiv de taxare a cererilor de natura patrimonială adresate instanțelor judecătorești, cu consecința încălcării dreptului de proprietate privată garantat de dispozițiile art. 44 alin. (1) din Constituție și de art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția europeană a drepturilor omului;
- d. actualul sistem de taxare a cererilor adresate justiției nu favorizează clarificarea regimului de proprietate asupra terenurilor agricole și forestiere în situații de indiviziune rezultate mai ales din aplicarea legislației reparatorii în domeniul proprietății funciare;
- e. neclarificarea mai rapidă a regimului de proprietate prin taxarea excesiva a cauzelor în materie succesorală împiedică realizarea cadastrului general în scopul înscrierii din oficiu în cartea funciară a proprietăților imobiliare, astfel cum a fost asumată ca responsabilitate de Statul Român prin Legea nr. 14/2009 pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și sprijinul financiar acordat de Uniunea Europeană pentru restructurarea agriculturii;
- f. nivelul actual al taxelor judiciare de timbru în materie reflectă protejarea procedurilor notariale în defavoarea procedurilor judiciare statale, astfel încât se ajunge la o discriminare legală prin stabilirea unor taxe ce favorizează o categorie socio-profesională care își desfășoară activitatea pe principii specifice profesiilor liberale;
- g. sistemul de facilități la plata taxelor judiciare de timbru, extins prin noua reglementare și în ceea ce privește persoanele juridice – este lipsit de criterii expres prevăzute în lege, pentru acordarea acestora, iar legea nu permite verificarea aprecierii discreționare a judecății la acordarea facilităților;
- h. deoarece nivelul taxelor este cel mai ridicat în raport cu nivelul taxelor percepute în celelalte țări europene, în condițiile în care veniturile medii ale majorității cetățenilor sunt greu de comparat cu același nivel al veniturilor celorlalți cetățeni europeni, majoritatea cetățenilor și a persoanelor juridice sunt în situația de a recurge la proceduri de acordare a scutiilor, reducerilor, eșalonărilor de plată a taxelor judiciare de timbru care au menirea de a prelungi procedura

- de judecată și a împovăra bugetul alocat ajutorului public judiciar, ceea ce este incorect;
- i. sistemul de scutiri, reduceri sau eșalonări la plata taxelor judiciare de timbru pentru persoanele fizice se aplică prin menținerea valorilor și limitelor prevăzute de O.U.G. nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă;
  - j. la stabilirea valorilor și limitelor de acordare a facilităților fiscale în materia ajutorului public judiciar și la stabilirea cuantumului taxelor judiciare de timbru trebuie avute realitățile sociale legate de creșterea șomajului, limita salariului minim brut pe economie, accesul majorității pensionarilor la sistemul ajutorului public judiciar, plafonat în prezent la pragul maximal de 8.000 lei, care face aproape imposibil accesul efectiv la justiție pentru cei aproape 5.393.000 pensionari a căror pensie medie lunară se situa la nivelul trimestrului IV al anului 2013 la numai 811 lei;
  - k. modificarea reglementării destinației sumelor încasate cu titlu de taxă judiciară de timbru în sensul direcționării acestora către bugetul Ministerului Justiției și al instanțelor și nu către bugetele locale, care nu au niciun fel de implicare în finanțarea sistemului de justiție, ca unică modalitate de a se asigura surse de finanțare pentru sistemul judiciar, confruntat cu o criză de resurse necesare pentru implementarea corectă a Noilor Coduri; în acest mod se va asigura respectarea Avizului nr. 10 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni din 23 noiembrie 2007, care obligă statele să finanțeze instanțele, pentru a nu se pierde încrederea publicului în sistemul judiciar.

2. Se mandatează Consiliul U.N.B.R. și Comisia Permanentă să solicite Ministerului Justiției inițierea unei revizuri a O.U.G. nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, pentru asigurarea corelației necesare între nivelul taxelor și facilitățile acordate, astfel încât să se asigure o garanție efectivă a dreptului de acces la instanță.

Adoptată astăzi 29 martie 2014.